

Factsheet Genitale Lichen planus

Inleiding: Wat is Lichen Planus

Lichen planus is een ontsteking waarbij zowel huid als slijmvliezen (vooral slijmvliezen van de mond en het genitale gebied) aangedaan kunnen zijn. Door de vele verschijningsvormen van Lichen planus (voortaan LP genoemd) is herkenning van de aandoening niet altijd makkelijk.

LP komt voor op de huid, schedelhuid en nagels. Daarnaast kunnen de slijmvliezen door LP worden aangetast. Het is beschreven in de mond, op lippen, in de slokdarm, blaas, neus, vulva, vagina, penis, anus, en op het slijmvlies langs de binnenkant van de oogleden. Typisch voor lichen planus is het zogenoemde Koebner-fenomeen: op de plaats van een huidbeschadiging (een kras bijvoorbeeld) ontstaat een nieuwe lichen planus-plek.

Er zijn veel mogelijke verklaringen voor het ontstaan van LP, maar de oorzaken zijn grotendeels onbekend. De meeste gegevens wijzen erop dat LP een auto-immuunziekte is. Dit houdt in dat de ontstekingscellen, die anders bijvoorbeeld bacteriën en virussen bestrijden, nu bepaalde delen van de huid en de slijmvliezen aantasten.

Het is niet precies bekend hoe vaak LP voorkomt, maar dit wordt geschat op rond de 1%. Sommige mensen hebben één enkele vorm van LP, anderen hebben meerdere varianten.

Soms is LP eenmalig, waarbij de symptomen na verloop van tijd verdwijnen en niet meer terugkomen. Ongeveer een op de vijf mensen (20%) krijgt LP voor een tweede keer en een kleine groep heeft de chronische vorm.

Lichen planus is niet besmettelijk!

Hoe ziet Genitale LP eruit?

Er zijn twee vormen mogelijk:

- de klassieke variant, die meer lijkt op lichen planus van de huid en die meestal jeuk veroorzaakt. De klachten variëren van een branderig gevoel tot hevige pijn of jeuk, waarbij ook allerlei variaties mogelijk zijn. De klachten treden vooral op bij plassen, zwemmen, en bij seksueel contact. LP kan ook bij en in de anus voorkomen. De klachten en verschijnselen bij peniele LP komen overeen met die bij vulvaire LP.
- de glanzend rode, erosieve variant, die vaak pijnlijk is, vooral bij plassen en seksueel contact. Aan de binnenzijde van de kleine schaamlippen en/of de ingang van de vagina is een glanzend rood gebied zichtbaar: dat is de plaats waar de pijnklachten worden ervaren. Deze variant kan ook op de penis voorkomen.

Bij ongeveer de helft van de mensen met een vulvaire of peniele LP is ook de mond aangedaan. Hierbij hoeven geen klachten op te treden.

Lichen Planus Vereniging Nederland

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Door de vele verschijningsvormen van LP is herkenning van de aandoening niet altijd makkelijk. Artsen die ervaring hebben met LP, kunnen aan de hand van het huidbeeld de diagnose meestal snel stellen. Vaak echter wordt genitale LP niet of niet direct herkend. Wanneer de klachten ondanks behandeling niet minder worden, is snelle doorverwijzing naar een specialist met ervaring op dit gebied nodig. Dit kan een gynaecoloog of dermatoloog zijn (bij voorkeur werkzaam op een vulvapoli). Hier wordt (soms na onderzoek van een onder plaatselijke verdoving afgenomen biopt) de diagnose gesteld en kan adequate behandeling gegeven worden.

Behandeling

Bij klachten van pijn, een branderig gevoel, blaren en/of wondjes worden net als bij de huidafwijkingen corticosteroïd-zalven voorgeschreven. Naast deze behandeling is het aan te bevelen om de genitale huid soepel te houden met een vette basiszalf, bijv. bestaande uit 50 % vaseline en 50% paraffine, ter bescherming en verlichting van de huid – ook als de klachten minder worden. Deze kan bij warmer weer vloeibaar worden. Er zijn verschillende alternatieven beschikbaar.

Bij genitale LP is een iets verhoogde kans op kanker. Het is belangrijk om je regelmatig te laten controleren.

Ervaringsverhalen van mensen met Genitale LP

Ik heb Lp aan de vulva en de anus. Hierdoor is zitten soms lastig, zeker als het warm weer is en je makkelijk zweet. Fietsen deed ik al heel lang niet meer, tot ik er op gewezen werd, dat er speciale zadels zijn. Dat is een uitkomst! Niet dat ik lange stukken kan fietsen, maar ik kan in ieder geval weer op de fiets naar mijn werk.

Ook vrijen is pijnlijk. Gelukkig hebben mijn man en ik andere manieren gevonden om met elkaar te vrijen, we praten er heel open over. Dat wil niet zeggen dat we het makkelijk vinden, maar openheid is wel heel prettig.

Ik heb heel lang geen partner gehad en koos daar ook bewust voor. Ik heb af en toe wel eens een date gehad maar elke keer moest ik dan toch zeggen dat gewone seks er voor mij niet in zit. De meeste mannen haakten dan af. Tot ik mijn huidige partner leerde kennen. Hij vond het totaal geen probleem en gaf aan dat er ook op andere manieren wel intiem contact kon zijn. Ik vond dat best spannend maar het gaat heel goed tussen ons.

Wat ik wel lastig vind is dat je er niet zo makkelijk over praat met bv. vriendinnen. Het is toch een onderwerp waar je niet zomaar over praat. Tijdens de lotgenotenbijeenkomsten van de LPVN kan dat gelukkig wel en dat voelt heel vertrouwd. We geven elkaar ook tips over huidproducten en kleding en helpen elkaar bij het verwerken van de emotionele kant van de aandoening. Ook dat is heel belangrijk!